

Nyt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Ogsaa i Danmark synes man efterhaanden at faa Øjet op for det smukke i den Skik, at Familier danne Foreninger og afholde Familiedage, Dagbladene har i den seneste Tid f. Eks. bragt Meddelelse om, at Familien Fabricius's Forening den 17. December 1912 har afholdt sin aarlige selskabelige Sammenkomst i København og Familien Larsen (Helweg-Larsen, Lilliefalk o. s. v.) har ved en Fest den 19. Januar 1913 fejret Hundreedaarsdagen for deres Stamfader, Etatsraad, Borgmester L. C. Larsens Fødsel.

Det i Danmark eksisterende Slægtssamfund *H o l t e n* har fornylig begyndt at udgive et Medlemsblad bestemt til at indeholde Oplysninger og Skriftstykker af enhver Art, der kan sprede Lys over Slægten og dens Historie.

Saavidt Redaktionen bekendt er dette det første Forsøg i Danmark paa at føre et saadant Familiebladforetagende ud i Livet.

Cand. jur. Anton Mohr Wiesener i Bergen — hvis Navn bl. a. vil være Tidsskriftets Læsere bekendt fra en Artikel i Aargangen 1911 med Titlen »Breve fra Rosendal Baronis Arkiv« — har meddelt Redaktionen, at han har udarbejdet et Register over alle averterede Dødsfald og indgaaede Ægteskaber i Bergens Adressekontors Efterretninger fra dets Begyndelse i 1765 foreløbig til 1810 (praktisk talt alle af nogen Betydning i Bergen og Bergens Stift) tilligemed de biografiske Oplysninger som Gravvers o. l. indeholder. Hr. Wiesener — der i Almindelighed kræver 20 Øre for en enkelt Oplysning og 10 Øre, hvis disses Antal overstiger 5 — tilbyder Samfundets Medlemmer gratis Besvarelse af enkelte Forespørgsler gennem Tidsskriftet. Hvis det gælder en Række Spørgsmaal til Brug ved Stamtavleudarbejdelser o. l. er Hr. Wiesener efter nærmere Forhandling med Spørgeren villig til at besvare disse for en meget moderat Betøling.

I 1ste Bind af *Patriciske Slægters Stamtavle* over Familien Garde er Oplysningerne om Slægtens Stamfader, Overvisitør Christian Garde yderst sparsomme. Nedenstaaende vistnok hidtil ukendte Oplysninger, turde maaske derfor paaregne nogen Interesse:

I en Rulle (fra o. 1724) over de ved *Tolden* og *Consumptionen* staaende Under Visiterer som virkelig nyder aarlig Løn saa vel som og de *Avancer*, der uden Løn opvarte« nævnes under de »virkelige Visitereres« Navne Christian Garde, som ansat 16. April 1707, og det anføres, at han har tjent sit Skudsmaal hos Prins Carls Overkammertjener Seyfart i 7 Aar. I en Liste fra 1742 over Toldbetjenene anføres Christian Garde som Underbetjent hos Toldinspektøren der visiterer Bagere, Brændevinsbrændere og Weyer-Møllerne.

Det vil sikkert ikke være uden Interesse for vore Læsere at erfare, at medens vort Tidsskrift har mistet sit Statsbidrag paa 500 Kr., erholder »Verein für Hamburgische Geschichte« et aarligt Statstilskud fra den hamburgske Stat paa ikke mindre end 5,000 Rmk.

Som bekendt nyder Familievaaben hverken i Danmark eller Norge nogen-
 somhelst Retsbeskyttelse som saadanne. Man staar i Realiteten ganske retsløs
 overfor Indgreb paa dette Omraade, — højest kan man finde en vis Beskyttelse
 ved at indregistrere sit Vaaben som Varemærke eller Mønster, (t. Eks. Fam.
 Teilman, hvis Vaaben føres som Vinhandlermærke); men en saadan Indregi-
 strering er jo i Virkeligheden at drage Følelsen for sit Slægtsvaaben og selve
 dette nedad.

Saa meget mere Opmærksomhed maa det derfor vække, at Kongen af
 Sachsen har besluttet fremtidig at tildele borgerlige Familier i Sachsen Vaaben
 eller stadfæste saadanne, naar Familien har gjort sig fortjent af Landet. Med
 saadan Tildeling følger saa selvfølgelig ogsaa en effektiv Retsbeskyttelse for
 Vaabenet, saa ingen anden kan benytte det.

Vi har tidligere, — som udførlig udviklet af Arkivar Thiset i hans Af-
 handling i Historisk Tidsskrift (III Rk., 2. Bd.) om Begrebet Dansk Adel,
 — navnlig under Christian V i Tidsrummet 1679—1699 (efter Emanationen den
 11. Feb. 1679 af de kgl. Betjentes Privilegier) været inde paa ganske det
 samme herhjemme, men denne Tildeling af Vaabenbreve til Borgerlige uden
 samtidig Ophøjelse i Adelsstanden gik snart af Brug — Efter 1699 har man
 kun ganske enkelte Exempler (f. Ex. Fam. Honnens de Lichtenberg) paa den i
 og for sig smukke Skik, at Kongen ogsaa tildeler Borgerlige Slægter Vaaben-
 breve, og derved bidrager til at skabe en virkelig Patricierstand.

Det af Adolf Hofmeister udgivne Værk »Matrikel der Universität Rostock«
 er nu — efter Udgiverens Død — fuldført af Professor E. Schäffer i Schwerin,
 idet det 3die Bind slutter med 30. Juni 1831. Efter dette Tidspunkt har Uni-
 versitetet trykte Studenterfortegnelser. Desto værre savnes ved dette ud-
 mærkede Værk — der har den største Betydning for ældre dansk Personal-
 historie — et Register; men denne Mangel afhjælpes noget ved, at Professor
 Schäffer i Schwerin, der har udarbejdet et Register, mod en ringe Godtgørelse
 er rede til at give Oplysninger.

I Familiengeschichtliche Blätters Februarhæfte 1913 gøres gældende, at
 den danske Familie Thalbitzer er identisk med de tyske Familier Thalwitzer,
 Dallwitzer etc., og at Navnet egentlig betyder »En fra Thalwitz«.

Der henvises i saa Henseende til en i Aaret 1902 udkommen »Entwurf zu
 einer Geschichte der Familie Thalwitzer«, hvori den danske Gren Thalbitzer
 omtales. I Danske Patriciske Slægter I, hvor den danske Families Stamtavle
 findes, omtales denne Forbindelse ikke.

Spørgsmaal.

1.

Under nogle Dages Ophold i Itzehoe har jeg af Kirkebogen sammenstillet
 følgende Stamtavle over en derværende Familie Scheel. Kan nogen give mig
 Supplement til samme og oplyse mig om der endnu findes levende Medlemmer
 af denne Slægt og om der kan paavises nogen Forbindelse mellem denne Familie
 Scheel og de danske Scheel'er.

- I. Martin Scheel, Præst i Itzehoe, død 26. Juni 1729 i Itzehoe, g. m. Anna Christina Rosen, † 12. September 1727 i Itzehoe.
Børn II, 1—2.
- II. 1. Johann Georg Scheel, Regeringsadvokat og Stadsfiskal i Itzehoe, f. 14. December 1703 i Itzehoe, † 1. December 1745 i Itzehoe.
2. Paul Scheel, Regerings- og Overretsadvokat i Itzehoe, f. 26. September 1706 i Itzehoe, † 24. September 1791, i Itzehoe, g. 5. December 1738 i Itzehoe m. Margrethe Elsabe Ehlers, f. 17. Aug. 1721 i Itzehoe, † 10. Juni 1749 i Itzehoe, Datter af Claus Ehlers.
Børn III, 1—3.
- III. 1. Anna Christina Scheel, f. 19. Januar 1740 i Itzehoe, † 4. December 1744.
2. Margrethe Elsabe Scheel, f. 15. November 1741 i Itzehoe. † 23. Juni 1809 i Itzehoe, g. . . . med Regerings- og Overretsadvokat samt Notar i Itzehoe Nicolaus Heinrich Wittrock, f. 23. April 1730 i Heiligenhafen, † 3. Maj 1812 i Itzehoe, Søn af Raadmand i Heiligenhafen Hans Wittrock og Anna Magdalena f. Burchardi.
3. Paul Scheel, f. 29. December i Itzehoe, † 13. November 1831 i Itzehoe, 24. Oktober 1777 Regerings- og Overretsadvokat i Itzehoe, g. 1) . . . m. Cecilie Margrethe Evers, døbt 1. August 1748 i Itzehoe, † 20. April 1787 i Itzehoe, Datter af Vinhandler i Itzehoe Hans Evers og Rebecca f. Fullen, g. 2) . . . i Hamborg m. Sophie Marianne Martens, † 22. Juli 1827 i Itzehoe.
Børn A. af første Ægteskab IV, 1—2.
B. af andet Ægteskab IV, 3—5.
- IV. 1. Paul Scheel, f. 28. Februar 1773 i Itzehoe, † 17. Juni 1811 i København, Dr. med., Stadsfysikus i København, Medlem af Direktionen for Fattigvæsenet og for Fødselsstiftelsen, Hofmedikus, Medlem af kgl. Videnskabernes Selskab, (Biografisk Lexikon XV, S. 92—94 og Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838) g. 25. August 1804 i . . . med Amalie Sophie Augusta Zagel, f. 22. Juni 1777 i Altona, † 20. Juni 1821, i . . . Datter af Justitsraad, Generaladministrator og Direktør for den kgl. Lotto i Altona Lucas Friedrich Zagel og Christiana Sophia Ulrika f. Hennings.
Datter V. 1.
V. 1. Sophie Ulrika Scheel, f. i København, levede 1831.
2. Johann Hermann Scheel, f. 3. Oktober 1776 i Itzehoe, 1795 Student i Kiel, 1799 Cand. jur. i Glückstadt, Advokat og Notar i Itzehoe, Dommer ved det adelige Gods Hanerau, † mellem 1831 og 1844, g. . . m. Auguste Revenfeld, † 21. September 1844 i Itzehoe.
3. Carl Friedrich Scheel, f. 17. Oktober 1791 i Hamborg (St. Michaelis), 1813 Cand. jur. i Glückstadt, 23. Marts 1814 Underretsadvokat, Justitsraad, Amtsaktuar i Neumünster, levede i 1863, g. . . . m. Amalie Hübener.
4. Friedrich Wilhelm Scheel, f. 9. April 1794 i Itzehoe † 6. Maj 1794 i Itzehoe.
5. Caroline Scheel, f. 3. Juni 1796, levede 1831.

Poul Hennings.

2.

Hvis Datter var Marie Eliabeth Dajon f. ca. 1740, † 1803, gift 1765 i Kristiania med Christopher Calmeyer, f. i Kristiania 2. Maj 1732, Landhandler i Faaberg.

Var hun beslægtet med Familien Dajon i Danmark, f. Eks. Bygningsarkitekt Nicolay Dajon, gift 1736 med Maria Ulrichsen.

Oplysninger herom og iøvrigt Meddelelse om Slægten Dajon modtages med Taknemlighed.

Naar døde Nicolay Dajon og Frue Maria Ulrichsen og hvor?

Maria Dietrichson, født Hjort.

Adr.: Norsk Landsmandsforbund, Christiania.

3.

2 Oliemalerier af Sognepræst til Tamdrup Hans Botzen Colding (f. 8. Februar 1723, † 20. April 1785) og hans Hustru Else Busch, bleve i Halvfjernerne solgte i Svendborg til en Opkøber for en Antikvitetshandler. Præsten bærer Kingoskæg, Hustruen har paa Billedet en stor Ravkæde og en Salmebog med Indskrift af Salme 116,16.

Hvem kan finde disse Malerier? Familien ønsker meget at komme i Besiddelse af dem.

Bog anmeldelser.

Svenska Släkt-Kalendern 1913.

I forrige Bind af Tidsskriftet gjordes udførligt Rede for den af den svenske Personalhistoriker, Postexpeditør *Gustaf Elgenstierna* paa Bonniers Forlag udgivne Svenska Släkt-Kalendern 1912. Denne Haandbog foreligger nu i en endog meget betydeligt forøget anden Aargang (1913); Tallet af Slægter er steget fra 301 til 460, paa samme Tid som Bogen fra 780 er vokset til ikke mindre end 1320 Sider, det dobbelte af vor Adelsaarbogs Omfang.

Det udmærkede Indtryk, som den første Aargang gjorde, er yderligere befæstet; her er Tale om et sjælden fuldstændigt og vederhæftigt Arbejde, fremtrædende i en ulastelig Form. I den ny Udgave opføres Familien Gagge, der gør Paastand paa at nedstamme fra den urgamle, danske, forlængst uddøde Adelsslægt af samme Navn, og som i hvert Fald fører dennes Vaaben, saaledes som det kendes fra D. A. A. 1893. Arkivar Thisets Standpunkt til

denne efter hans Mening højst usandsynlige Familietradition kendes jo allerede, idet samme Forfatter i sin Anmeldelse af Tersmedens »Kalender öfver i Sverige lefvande ointroducerad adel« (Dansk Historisk Tidsskrift V Rk. 6) har udtalt sig om dette Spørgsmaal. Ogsaa en svensk Gren af den kendte danske Slægt Gleerup er nu optaget i Släkt-Kalendern. Den stammer fra den danskfødte Universitetsboghandler i Lund Chr. Wilh. Kyhl Gleerup (f. 1800, d. 1871), der var Søn af Krigsraad Niels Georg Gleerup (f. 1760, d. 1817) og Gjertrud Cathrine Hansdatter og som i 1826 bosatte sig i Sverige.

De historiske Indledninger foran hver Familie giver ogsaa for de ny-optagne Slægters Vedkommende yderst karakteristiske Eksempler paa den her i Fjor omtalte svenske Navneskik. Benyttelsen af Bogen lettes denne Gang ved alfabetiske Fortegnelser over alle de Indgiftede. I Forordet oplyser Forfatteren, at hver enkelt Slægt herefter kun hvert tredie Aar vil finde Optagelse i Kalenderen, idet kun den ene Trediedel af de i Aar behandlede Slægter optages i næste Aargang, der da vil kunne afgive Plads for andre, og saa fremdeles. Paa denne Maade bliver Bogen ikke uhandlig.

Et Værk som dette viser bedst, hvor ringe Forbindelsen mellem svenske og danske Familier egentlig er. Vort Lands Genealoger finder dog selvfølgelig altid Stof af Interesse og, hvad der ikke er uvæsentligt, faar et Indtryk af svenske slægtssociale Fænomener. Ogsaa i Aar er Kalenderen smykket med en Række Portrætter, den fremtræder i øvrigt i samme gode Udstyr og indbundet i solidt, komponeret Lærredsbind.

Poul Bredo Grandjean.

Baronesse Stampes Erindringer om Thorvaldsen.

Udgivet af Rigmor Stampe. København (G. B. N. F.) 1912

Disse Linier skulle ikke være nogen Anmeldelse i egentlig Forstand; Bogen har jo vakt Opsigt og er forlængst bleven endog meget indgaaende omtalt i Dagspressen. Jeg skal kun henlede Tidsskriftets Læseres Opmærksomhed paa disse intime Billeder saavel af en stor Kunstners og en betydelig Kvindes Liv som af dansk Herregaardsliv i Ordets bedste Betydning og af en Kreds, hvor snart sagt enhver, der færdedes indenfor samme, er værd at mindes; — vi skal helt tilbage til det 18de Aarhundrede for i Stolbergernes, Reventlowernes og den Schimmelmanske Kreds at finde noget tilsvarende.

Selv om Optegnelserne hidrører fra en Tid, hvor vi ved god Besked om Thorvaldsen — hans Alderdoms og Storheds Dage, — har Bogen stor Interesse, fordi den kaster stærke Streiflys over hans Optræden i det daglige Liv i hans Vennekreds og saaledes ikke kan andet end danne et vægtigt Bidrag til Forstaaelse af ham som Menneske.

Den Maade, hvorpaa Udgiverinden har udført det Hverv, hun har paataget sig, fortjener Anerkendelse. Hende skyldes en Skildring af Livet paa Nysø og et Notemateriale, der ganske vist har Mangler, men dog paa den

anden Side næppe andre end den, der som Udgiverinden selv hører til Stampe-Slægten, vilde være i Stand til at give i den foreliggende fyldige Form.

Endelig indeholder Værket en Samling interessante og Offentligheden tildels ukendte Billeder og et godt Personregister.

G. B. N. F. har iklædt Bogen et Klædebon, som i ydre Henseende gør det til en sand Glæde at tage den i sin Haand.

Poul Hennings.

Samfundets Anliggender.

Samfundet har haft den Glæde paa derom indgivet Andragende at modtage et Bidrag paa 500 Kr. fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse og 300 Kr. fra det Raben Levetzuske Fond.

For disse Bidrag, der betyder saa meget desto mere som de hjælpe Samfundet over et i økonomisk Henseende kritisk Tidspunkt i dets Tilværelse, bringer Bestyrelsen herved Direktionerne sin Tak.

Den 2. Februar 1913 har Samfundet lidt det store Tab ved Døden at miste et Medlem af sin norske Bestyrelse, den som en grundig og paalidelig Forsker bekendte, højtansete Rektor A. E. Erichsen i Stavanger.

Følgende er tiltraadte Samfundet som Medlemmer: Redaktør af Statstidende A. Maaløe, Fuldmægtig L. Bie og Overlærer A. Jørgensen i Aalborg.

Samfundet har som Gave modtaget:

Bergenske Malte Portrætter 1600—1850 af Carl W. Schnitler og Anthon M. Wiesener (Særtryk av Bergens Museums Aarboek 1912, Nr. 2 (Bergen 1912). Gave fra Hr. Cand. jur. A. M. Wiesener.

Dette Arbejde er af stor personalhistorisk Interesse og forsynet med 87 smukke Gengivelser af de bedste Portrætter.

Fru Camilla Augusta Møller, f. Rasmussens Slægtstavle. Randers 1912. Udarbejdet af Giveren, Hr. Justitsraad J. S. Møller.

Deichmanske Bibliotek. Alfabetisk Vejleder. Tredje forøkkede Utgave, Kristiania 1911. Gave fra Biblioteket.

Samfundet har ved Bytteforbindelse modtaget følgende Værker:

Personalhistorisk Tidsskrift, XIV. Aargang, 2.—4. Hæfte, Stockholm 1912.

Maanedsskriftet »Der deutsche Herold«, Berlin, November 1912—Marts 1913, Berlin. (Afløvet til det kgl. Bibliotek i Kbhvn.).

Maanedsskriftet »Familiengeschichtliche Blätter«, December 1912—Marts 1913, Leipzig.

Mitteilungen der Zentralstelle für deutscher Personen und Familiengeschichte, Leipzig 1912, II. Hæfte.

Tilføjelser og Rettelser.

Tidsskriftets VI Række, 3 Bind, S. 280.

Heinrich August Hvidt døde 17. Oktober 1905 som Rentier. Margrethesminde ligger ved Vester Skerninge (ikke Ekerninge).

Tidsskriftets VI Række, 3 Bind, S. 237, L. 1 f. n.

Gottorps Husfoged Tecklenburg i Trittau. Klager i Febr. 1713 over de til »Fyrstinde Menschikoffs Hofstat« rekvirerede Leverancer. (Nordalb. Studien, 1858, II S. 17 f.).
